

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Maros Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek, az Oppenheim Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. november 23. napján meghozott 22.G.41.768/2009/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszám alatt, valamint az alperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2011. május 25-én megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtatja meg, hogy kötelezi alperest, hogy - a Pest Megyei Bíróság 3.G.40.049/2005/17. számú, a Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.417/2006/8. számú ítéletével helybenhagyott, 2007. január 12-én jogerős ítéletében marasztalt R V alperessel - egyetemlegesen fizessen meg felperesnek összesen 64.750.000 (hatvannégymillió-hétszázötvenezer) forint tőkét, és 10.500.000 (tízmillió-ötszázezer) forint tőke után 2004. november 10. napjától,
2.200.000 (kettőmillió-kétszázezer) forint tőke után 2004. november 10. napjától,
5.000.000 (ötmillió) forint tőke után 2004. november 11. napjától,
11.850.000 (tizenegymillió-nyolcszázötvenezer) forint tőke után 2004. november 24. napjától,
11.600.000 (tizenegymillió-hatszázézer) forint tőke után 2004. november 29. napjától,
1.540.000 (egymillió-ötszáznegyvenezer) forint tőke után 2004. december 8. napjától,
12.160.000 (tizenkettőmillió-százhatvanezer) forint tőke után 2004. december 15. napjától,
5.800.000 (ötmillió-nyolcszázezer) forint tőke után 2004. december 17. napjától,
1.100.000 (egymillió-egyszázézer) forint tőke után 2005. február 1. napjától és

3.000.000 (hárommillió) forint tőke után 2005. február 15. napjától kezdődően járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű kamatát.

Kötelezi alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 1.800.000 (egymillió-nyolcszázezer) forint együttes első- és másodfokú eljárási illetéket, valamint felperesnek 15 nap alatt 2.000.000 (kettőmillió) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes, a felperes megalakulásától kezdődően 2006. november 23-áig a felperes bankszámláját vezető bank.

A Pest Megyei Bíróság 6.Fpk.13-04-001180/4. számú 2004. szeptember 19. napján jogerőre emelkedett végzésével megállapította a felperes fizetéseképtelenségét, és elrendelte a felszámolását, mely végzés a Céglönyben 2004. november 11-én került közzétételre.

A felszámolási eljárás közzétételének elrendeléséről szóló 7. sorszámú végzést a bíróság 2004. november 2-án megküldte az alperesi bank részére. Az alperes ezt követően, 2004. november 3-a és 2005. február 15-e között összesen 64.750.000 forint kifizetést teljesített a társaság ügyvezetője részére.

A felperes jelen pert megelőzően keresettel élt a társaság volt ügyvezetőjével szemben, melynek alapján a Pest Megyei Bíróság 3.G.40.049/2005/17. számú - a Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.417/2006/8. számú ítélete folytán jogerőre emelkedett - ítéletével kötelezte a felperes volt ügyvezetőjét a felszámolás kezdő időpontját követően felvett 77.636.000 forint megfizetésére, valamint további 7.517.000 forint zárómérlegben szereplő pénzösszeg megfizetésére, amellyel a volt ügyvezető ugyancsak nem tudott elszámolni.

A felperes ezt követően terjesztett elő keresetet az alperessel szemben.

Keresetében 64.750.000 forint, valamint a kifizetett részösszegek után járó késedelmi kamatok megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 318. § (1) és a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján, kártérítés jogcímén. Keresetét a felek között fennállt bankszámlaszerződés [Ptk. 529. § (1)] alperes általi megszegésére alapította. Arra hivatkozott, hogy a kifizetések a felszámolást elrendelő végzésről történt tudomásszerzést követően (2004. november 2.), a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről szóló 232/2001. (XII.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 8. § (10) bekezdésében foglaltak megsértésével, és ennek folytán a bankszámlaszerződés megszegésével került sor. Előadta: az alperes ezen jogsértő magatartása következtében a felperes vagyona a felvett összeggel csökkent. A felperes volt ügyvezetőjével szembeni jogerős ítéletre vonatkozóan úgy nyilatkozott, hogy az alperes szerződésszegő magatartása csak

az ügyvezető közreműködésével eredményezhetett kárt, ezért az alperes és a felperes volt ügyvezetője a közös károkozás szabályai alapján [Ptk. 344. § (1)] a bekövetkezett kárért egyetemlegesen felelnek.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Védekezésében részletesen vitatta a kár bekövetkezésének a tényét, annak összepszerűségét, az alperesi magatartás és a kár bekövetkezése közötti ok-okozati összefüggést. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a jelen jogviszony szempontjából anyagi jogerővel bír, amely az alperes elleni perindítást kizárja. Vitatta a vagyonsökkenés tényét, utalva arra, hogy a felperes nem bizonyította, miszerint a volt ügyvezető a felvett összegből nem hitelezői igényeket elégített-e ki, illetve, hogy a követelt összeg egyáltalán a felperesi társaság vagyonába tartozott-e, vagy az csak „átfolyt” a felperes számláján. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felszámoló ok nélkül késlekedett a bankszámla feletti rendelkezésre jogosultak személyének bejelentésével, ezzel maga is közrehatott a kár bekövetkeztében. Ezt meghaladóan kárigényét is jelentős késedelemmel jelentette be, ezért a Ptk. 344. § (1) bekezdés b) pontja alapján kérte az egyetemleges felelősség megállapításának mellőzését.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 32.375.000 forintot, és ebből 5.250.000 forint után 2004. november 4. napjától, 1.100.000 forint után 2004. november 10. napjától, 2.500.000 forint után 2004. november 11. napjától, 5.592.500 forint után 2004. november 24. napjától, 5.800.000 forint után 2004. november 29. napjától, 770.000 forint után 2004. december 8. napjától, 6.080.000 forint után 2004. december 15. napjától, 2.900.000 forint után 2004. december 17. napjától, 550.000 forint után 2005. február 1. napjától és 1.500.000 forint után 2005. február 15. napjától kezdődően járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű kamatát; ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest és az alperest, hogy külön felhívásra fizessenek meg az államnak 450.000 forint eljárási illetéket.

A bíróság az ítélet indokolásában elsődlegesen arra mutatott rá, hogy a Pp. 229. § (1) bekezdése a jelen perben nem alkalmazható, mivel a jelen per nem a jogerős ítéletben elbírált ugyanazon jog iránt, és nem is ugyanazon felek között van folyamatban. Utalt arra is, hogy a kártérítésre kötelezettek egyetemlegessége nem hoz létre a Pp. 51. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kényszerű pertársaságot. Kiemelte: nem bír jelentőséggel, hogy az ügyvezető az általa felvett összegeket mire használta fel. A felvett összegek a Cstv. 4. § (1) bekezdése szerinti felszámolási vagyont csökkentették, amely vagyonsökkenés a felperesnél bekövetkezett kár összegével azonos. Megállapította: az alperes szerződésszegő módon, jogellenes magatartással intézkedett a felperes számláján jóváírt összegek olyan személy részére történt kifizetéséről, akinek a bankszámla feletti rendelkezési joga megszűnt. Az okozati összefüggés körében rámutatott, hogy a kárt az alperes a felperes volt ügyvezetőjével közösen okozta, a károkozó magatartások egyidejűleg következtek be, és együttesen eredményezték a felperesnél a kár bekövetkeztét. Helyt adott a Ptk. 344. § (3) bekezdés b) pontjára alapított alperesi hivatkozásnak, nevezetesen, hogy a felperes a rendelkezési jogosultság

késedelmes bejelentésével a kár bekövetkeztében közrehatott. E körben utalt arra, hogy a felperes menthető ok nélkül késlekedett az igényérvényesítéssel is, mivel a felszámolás megindulásáról szóló végzésnek az alperes részére történt kézbesítéséről haladéktalanul meggyőződhetett volna, ugyanakkor a felszámolás megindulásának tényéről az alperes a közzététel időpontjában (2004. november 11.) vitathatatlanul tudomást szerzett. Fentiekre tekintettel az alperes közrehatását a kár bekövetkeztében 50%-os mértékűnek, míg a felperes és a volt ügyvezető együttes közrehatását további 50%-os mértékűnek ítélte. Végezetül megjegyezte: a felperes igazolta, hogy a volt ügyvezetővel szemben a végrehajtás nem indult meg, egyebekben a volt ügyvezető tanúvallomása alapján a jelen per eldöntése szempontjából jelentős tény nem lett volna megállapítható, ezért az egy alkalommal sikertelenül megidézett tanú meghallgatását - mint szükségtelent - mellőzte.

A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatását, és az alperes kereseti kérelemnek megfelelő marasztalását kérte.

Az R. 8. § (10) bekezdésében foglaltakra figyelemmel kiemelte, hogy az alperesi bank felelőssége független a felszámolói bejelentéstől, mivel a jogszabály értelmében a bank a felszámolás elrendeléséről történt tudomásszerzést követően a korábbi képviselő részére már nem teljesíthetett kifizetést, ettől az időponttól kezdődően a bankszámla felett kizárólag a felszámoló által bejelentett személyek rendelkezhetnek. Ezért - megítélése szerint - a felszámoló nem hatott közre a kár bekövetkeztében. Álláspontja szerint a késedelmes igényérvényesítés is menthető. E körben előadta, hogy az alperes felelősségre vonásának ténye - annak lehetősége - akkor vált nyilvánvalóvá a felszámoló számára, amikor 2008. évben egy iratbetekintés során észlelte a felszámolást elrendelő végzésről való (R. 8. § (10) bekezdése szerinti) alperesi tudomásszerzés tényét és időpontját.

Az alperes a fellebbezésben foglaltakra észrevételt, és az ítélet ellen csatlakozó fellebbezést is előterjesztett, melyben az ítélet megváltoztatását és az alperesi közrehatás mértékének 33,33%-ban történő meghatározását kérte.

Észrevételében kiemelte: a felperes által hivatkozott jogszabályhely a felszámoló részére ugyancsak kötelezettséget ír elő, amelynek célja, hogy a pénzügyi intézet pontosan tisztában legyen azzal, hogy ki a bejelentett aláíró, akinek kifizetés teljesíthető. A felperesi önhiba tehát abban rejlik, hogy a felperes a saját kötelezettségének nem tett eleget, amellyel a kifizetéseket elháríthatta volna. Ez pedig az egyetemlegesség megállapíthatóságát - véleménye szerint - kizárja. Ehhez járul az a további körülmény, hogy a felperes 2005. őszén már egészen bizonyosan tudott arról, hogy az alperesi kifizetésekre milyen körülmények között került sor. Csatlakozó fellebbezése indokaként előadta: a felperest terhelő bejelentési kötelezettség és az alperes oldalán fennálló tartózkodási kötelezettség nem választható el. A jogosultak személyének cseréjét kizárólag a felszámoló bejelentése eredményezi, ezért - álláspontja szerint - nem állítható, hogy a felszámolásról történő értesülésnek megfelelő eljárás elmaradás nagyobb fokban lenne felróható, mint a bejelentési kötelezettségnek - amely éppen a felszámolási vagyoni védelmét szolgálja - az elmulasztása. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a volt ügyvezető nyilvánvalóan rosszhiszemű és felróható magatartását, amellyel a

felszámolás elrendelése után jelentős összegeket vett fel a felperes bankszámlájáról, kevésbé tartotta jelentősnek az alperesi magatartáshoz képest. Ebből álláspontja szerint az következik, hogy az alperes magatartása a legenyhébb fokban felróható, de legfeljebb a további magatartásokkal azonos súlyúnak (33,33%) tekinthető.

A felperes fellebbezése alapos, az alperes csatlakozó fellebbezése pedig az alábbiak szerint alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság arra vonatkozó jogi érvelésével is, hogy a közös károkozás alapján megállapítható egyetemleges felelősség nem eredményezi a Pp. 51. § a) pontja szerinti kényszerű pertársaságot, ennek folytán nincs akadálya annak, hogy felperes az alperessel szemben a közös károkozás szabályai szerinti igényét önálló perben érvényesítse.

Osztotta a másodfokú bíróság a felperes vagyonában bekövetkezett kár, annak összegszerűsége, valamint a kettő közötti okozati összefüggés feltárása körében tett megállapítását is. Alperes a pénzfelvételek idején hatályban volt, a pénzforgalomról, a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről szóló 232/2001. (XII. 10.) Korm. rendelet 8. § (10) bekezdésében, valamint a Ptk. 529. § (1) bekezdésében szabályozott bankszámlaszerződésben foglaltak megszegésével, jogellenes magatartással teljesített a felperes bankszámlájáról kifizetést olyan személy, a volt ügyvezető részére, akinek a bankszámla feletti jogosultsága a pénzfelvételek időpontjában már megszűnt. Nyilvánvaló a felszámolási vagyon csökkenése folytán a károkozás ténye is, az okozati összefüggés körében a közös károkozáshoz vezető jogellenes magatartások, cselekmények egyidejűsége, melyek együttesen eredményezték a felperesnél bekövetkezett kárt.

Tévesen látott azonban lehetőséget az elsőfokú bíróság a közös károkozásban részt vett alperes károkozó egyetemleges marasztalása mellőzéseként a Ptk. 344. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltak alkalmazására, és ennek következményeként az alperes közrehatása arányában való marasztalására.

A Pest Megyei Bíróság - ahogy erre az elsőfokú bíróság is rámutatott ítéletében - a 2006. április 24. napján meghozott 3.G.40.049/2005/17. számú ítéletével, melyet a Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.417/2006/8. számú ítéletével helybenhagyott - a jelen perben azonos tényállás mellett a felperes volt ügyvezetőjét, a felszámolás kezdő időpontját követően felvett teljes összeg, valamint a zárómérlegben szereplő pénzösszeg, azaz összesen 85.153.000 forint tőke és ezen összegek felvétele időpontjától kezdődően járó késedelmi kamatainak a megfizetésére kötelezte. Az alperesek önálló, külön perben történt perlése miatt az alperes felróhatósága arányában való marasztalására már ez okból nem volt lehetőség. Ebből következően a jelen eljárás tárgyát csak annak vizsgálata képezhette, hogy az alperesek közös károkozásából fakadó, a károsulttal szembeni egyetemleges

felelőssége megállapításának a feltételei fennállnak-e. A közös károkozás tényéből következően a másodfokú bíróság - figyelemmel arra, hogy az egyetemleges marasztalás indokoltsága szempontjából elsősorban a jogosult érdekeit kell szem előtt tartani - a felperes - alperes által kifogásolt - késedelmes igényérvényesítésétől függetlenül, lehetőséget látott az alperes marasztalására. E körben a másodfokú bíróság azt is figyelembe vette, hogy a közös károkozók egyetemleges marasztalása nem akadályozza annak, hogy az egyik károkozó a másik ellen a felelősség egymás közötti - a károsulttal szembeni viszonyukra ki nem ható - megosztása iránt pert indítson.

A felperes fellebbezésével összefüggően a másodfokú bíróság kiemeli, hogy helytállóan hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy az alperes - felszámoló bejelentésétől független - kötelezettsége volt a felszámolás tényének a felszámolási eljárást elrendelő végzésről való értesítést követően történő rögzítése, mely időponttól kezdődően az alperes a korábbi képviselő részére már nem teljesíthetett kifizetést akkor sem, ha a felszámoló által a bankszámla felett rendelkezni jogosult személyek bejelentése a pénzügyintézet felé még nem történt meg, illetve erre késedelmesen került sor.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján megváltoztatta, és jelen per alperesét a felperes volt ügyvezetőjével egyetemlegesen kötelezte a 2004. november 3. napjától jogellenesen kifizetett összegek, összesen 64.750.000 forint tőke, és ezen összeg törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére.

A pereszes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, a többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 42. § (1) bekezdés a) pontja, és 46. § (1) bekezdése alapján megállapított első- és másodfokú eljárási illetékből, valamint a felperes javára a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM r. 3. § (1), (2) és (5) bekezdése szerint, a kifejtett jogi képviselési tevékenység figyelembevételével, hivatalból meghatározott első- és másodfokú eljárással felmerült ügyvédi munkadíjból álló perköltség viselésére.

Budapest, 2011. május 25.

. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

Dr. Katinszky Márta Cecília s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

bíróági ügyintéző